

*Поворознюк І.М.
к.е.н., доцент,
доцент кафедри технологій та організації туризму і
готельно-ресторанної справи,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини,
м. Умань*

ЕКОІННОВАЦІЇ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Регіон є невід'ємною частиною не лише адміністративно-територіального устрою, а й усієї економічної системи країни. Регіон, являючи собою агломерацію продуктивних сил, характер яких визначений природно-географічними, соціально-економічними, демографічними та іншими особливостями, виступає центральною ланкою економічного розвитку в масштабі всієї держави.

Розвиваючись, відроджуючись після депресивного стану, долаючи кризи, війну та прогресивно функціонуючи, кожен окремо взятий регіон робить свій внесок у розвиток економіки всієї країни. Тому проблеми сталого розвитку регіонів не перестають бути актуальними і сьогодні, коли глибокі трансформації економіки роблять її найбільш вразливою та чутливою до впливу різних чинників.

Таким чином, є очевидним, що дослідження проблем, пов'язаних з розробкою концепцій соціально-економічного розвитку регіонів, а саме впливу екотрендів індустрії гостинності будуть спрямовані на оптимізацію використання наявних ресурсів, вибір основних пріоритетів у розвитку кожного з регіонів України та стане найбільш актуальним на даний час.

Новітні глобалізаційні виклики і протистояння, що мають гібридний характер та експоненціальне зростання загроз національній й еколого економічній безпеці України через російську військову агресію, кардинально змінили життя кожного українця і завдали тяжких руйнувань вітчизняній економіці, уповільнили економічну активність бізнесу. Як наслідок – вимушена міграція населення, масштабна деіндустріалізація, руйнація фізичного капіталу, трансформація бізнес-моделей та втрата економічного прогресу країни, значна деградація довкілля, надмірне забруднення поверхневих і підземних вод, повітря і земель.

За оцінками Міністерства економіки, валовий внутрішній продукт (ВВП) нашої держави у 2022 році скоротився на 30,4%, що є найбільшим падінням за новітню історію України [2]. Загальна сума економічних збитків від війни на кінець 2022 року склала 700 млрд доларів і значно перевищила ВВП країни [1].

Кількість людей в Україні, які живуть за межею бідності, від початку повномасштабної війни зросла більш ніж у 10 разів (з 2,0% до понад 25,0%). За поточної динаміки до кінця 2023 року кількість українців, які живуть за межею бідності, може збільшитися до 55%. Шкоди та збитки, заподіяні земельним і водним ресурсам, навколишньому природному середовищу й атмосферному повітрю, за даними Державної екологічної інспекції України сягнули близько 1,7 трлн гривень [3].

Зазначене, безумовно, є великою проблемою поглиблення економічної, соціальної та екологічної криз. Тому на часі комплексне вирішення проблем збереження і відновлення природного, фізичного та людського капіталу, стимулювання економічної активності бізнесу задля забезпечення сталого економічного розвитку та майбутнього нашої держави у повоєнний час, що узгоджується із Порядком денним сталого розвитку до 2030 року та Паризькою кліматичною угодою, а також розробка і створення методів просування і реалізації екологічно безпечних видів продукції та послуг, а саме – екоінновацій.

Адже на сьогодні це є найбільш затребуваний напрямок розвитку підприємств індустрії гостинності, а упровадження екологічних «зелених» інновацій у закладах розміщення та харчування сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності на туристичному ринку та демонструє існування суспільно відповідальної економіко-виробничої політики як складника бренду готелю чи ресторану, що для сучасного покоління є важливим чинником формування споживчого вибору. Екологізація виробничої діяльності у сфері гостинності не тільки сприятиме поліпшенню якості життя населення, ефективній інтеграції у місцеву регіональну екосистему, а й слугує джерелом формування конкурентних переваг готельних та ресторанных підприємств, що є вкрай актуальним у сучасних умовах нестабільності.

На шляху відновлення та побудови економіки майбутнього, інтеграції до світової політичної, економічної та бізнес-спільноти, Україна вже сьогодні має дотримуватись вимог «зеленої економіки», інноваційності, прозорості і відповідальності бізнесу, зменшення негативного впливу на довкілля та соціум тощо.

Визначальним концептом екологізації економіки є перехід до енергоефективної, ресурсозберігаючої, інноваційної та соціально інклюзивної моделі розвитку, що спирається на оптимальний баланс між природним, фізичним і людським капіталом, і передбачає використання інновацій (інформаційно-комунікаційних, технологічних, екологічних, соціальних тощо) та зміну циклу створення цінності шляхом застосування цифрових технологій.

Список використаних джерел

1. Збитки України від війни перевищують \$700 млрд. URL:<https://suspilne.media/351844-zbitki-ukraini-vid-vijni-perevisuut-700-mlrd-smigal/> (дата звернення: 12.09.2023)
2. Мінекономіки попередньо оцінює падіння ВВП в 2022 році на рівні 30,4%. URL:<https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=4470bafb-5243-4cb2-a573-5ba15d9c8107&title=MinekonomikiPoperedno> (дата звернення: 10.09.2023)
3. Публічний звіт т.в.о Голови Державної екологічної інспекції України за 2022 рік URL:https://www.dei.gov.ua/posts?category_id=19&post_type_id=2 (дата звернення: 10.09.2023).